

Klaipėdos pedagoginė psichologinė tarnyba

**2015 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIŲ METŲ
FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS**

**Parengta pagal viešojo sektoriaus apskaitos
ir finansinės atskaitomybės standartus**

KLAIPĖDOS PEDAGOGINĖ PSICHOLOGINĖ TARNYBA

2015 M. GRUODŽIO 31 D. METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Klaipėdos pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau - Įstaiga) yra biudžetinė įstaiga, kurios savininkas - Klaipėdos miesto savivaldybė. Įstaiga finansuojama iš Klaipėdos miesto savivaldybės biudžeto. Įstaiga įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 195176088, adresas Debreceno g. 41, Klaipėda.

Įstaigos pagrindinė veikla – teikti nemokamą specialiąją pedagoginę ir psichologinę pagalbą Klaipėdos miesto vaikams, jų tėvams bei globėjams, rūpintojams ir pedagogams.

Įstaiga yra viešasis juridinis asmuo, turintis antspaudą, atsiskaitomąją ir kitas sąskaitas Lietuvos Respublikos įregistruotuose bankuose, atributiką. Įstaiga savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais, švietimo ir mokslo ministro įsakymais, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos priimtais sprendimais, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, Klaipėdos miesto mero potvarkiais, kitais teisės aktais bei įstaigos nuostatais.

Įstaiga neturi kontroliuojamų arba asocijuotųjų subjektų; filialų ar kitų struktūrinių vienetų.

Per ataskaitinį laikotarpį apskaitinių įverčių keitimų ir esminių klaidų taisymų nebuvo. Vidutinis darbuotojų skaičius per ataskaitinį laikotarpį - 37.

II. APSKAITOS POLITIKA

Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles. Įstaiga taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, įstaiga vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“. Apskaitos politika, ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų registravimo tvarka užtikrina, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:

1. svarbi vartotojų sprendimams priimti;
2. patikima, nes:
 - 2.1. teisingai parodo finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus;
 - 2.2. parodo ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą;
3. nešališka, netendencinga;
4. apdairiai pateikta (atsargumo principas);
5. visais reikšmingais atvejais išsamai.

Įstaiga pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansinių ataskaitų duomenis. Apskaitos politika keičiama tik vadovaujantis 7-uoju VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ ir taikoma vienodai visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos apskaitos politikos keitimas.

Bendrieji apskaitos principai, metodai ir taisyklės

Tvarkant Įstaigos apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas, vadovaujamosi VSAFAS. Ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami ir finansinės ataskaitos sudaromos taikant šiuos bendruosius apskaitos principus: kaupimo; subjekto; veiklos tęstinumo; periodiškumo; pastovumo; piniginio mato; palyginimo; atsargumo; neutralumo; turinio viršenybės prieš formą.

Visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai KMSA ir BĮ apskaitoje registruojami nurodant šiuos detalizuojančius požymius: lėšų šaltinį; programą ir priemonę; projektą; valstybės funkciją; valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidų ir pajamų ekonominės klasifikacijos straipsnį; padalinį; kitą viešojo sektoriaus subjektą, jei apskaitos operacija su juo susijusi.

Visos ūkinės operacijos ir įvykiai apskaitoje registruojami eurais ir centais, apvalinant iki šimtųjų euro dalių (dviejų skaitmenų po kablelio). Reikšminga informacija yra tokia, kurios nepateikimas arba klaidingas pateikimas gali iškreipti finansinę ataskaitą ir paveikti informacijos vartotojų priimamus sprendimus.

Nematerialusis turtas

Nematerialiojo turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“, nematerialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei atitinka 13-ajame VSAFAS pateiktą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, patirtos po piršto nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t. y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas. Jei po atliktų darbų nematerialusis turtas neteiks didesnės ekonominės naudos, atlikti darbai nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė registruojama kaip ataskaitinio laikotarpio sąnaudos.

Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose nematerialiojo turto sąskaitose. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra. Jei nematerialiojo turto tarnavimo laikas neribotas, tokio turto amortizacija neskaičiuojama, ir finansinėse ataskaitose jis parodomas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimą, jei jis yra.

Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas, pirmos dienos. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nustatytas atsižvelgiant į sutartis ar kitas juridines teises, neturi būti ilgesnis už juridinių teisių galiojimo laikotarpį. Kitam nematerialiajam turtui taikomi nematerialiojo turto amortizacijos normatyvai, patvirtinti KMSA direktoriaus ar jo įgalioto asmens įsakymu.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukaupta amortizacija ir, jei yra, nuvertėjimas nurašomas. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir 12-ajame VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus. Pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas, remontas ar kiti darbai pripažįstami esminiu turto pagerinimu, jei padidina turto funkcijų apimtį arba reikšmingai pailgina turto naudingo tarnavimo laiką ir (arba) pagerina jo naudingąsias savybes. Šių darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir, jeigu reikia, patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimties, arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė registruojama kaip ataskaitinio laikotarpio sąnaudos.

Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus kultūros vertybes (kilnojamasias, nekilnojamasias), kitas vertybes ir žemę, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Kultūros ir kitos vertybės bei žemė po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodoma tikrąja verte.

Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradamas naudoti, pirmos dienos. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas, pirmos dienos.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą pagal konkrečius materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus KMSA direktoriaus ar jo įgalioto asmens įsakymu. Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nustatytas atsižvelgiant į sutartis ar kitas juridines teises, neturi būti ilgesnis už juridinių teisių galiojimo laikotarpį. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir, jei yra, nuvertėjimas nurašomas. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje.

Biologinis turtas

Biologinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 16-ajame VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“. Biologinis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jeigu atitinka 16-ajame VSAFAS nurodytus turto pripažinimo kriterijus. Pirminio pripažinimo metu ir paskesnio vertinimo metu biologinio turto vienetas apskaitoje registruojamas tikrąja verte. Kai tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, turtas apskaitoje registruojamas ir finansinėse ataskaitose rodomas taip:

1. įsigijimo savikaina, jei ji gali būti patikimai nustatyta (paskesnio vertinimo metu apskaitoje registruojamas ir finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius);

2. simbolinė vieno lito verte, jei įsigijimo savikaina yra lygi nuliui arba negali būti patikimai nustatyta.

Išankstiniai apmokėjimai už biologinį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose biologinio turto sąskaitose. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina ir, jei yra, vertės pasikeitimas nurašomas. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje.

Atsargos

Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąja realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė. Apskaičiuojant sunaudotų teikiant paslaugas ar parduotų atsargų savikainą, taikomas FIFO („pirmas gautas – pirmas išduotas“) būdas. Kai atsargos parduodamos ar sunaudojamos, jų balansinė

vertė pripažįstama sąnaudomis tą laikotarpį, kurį pripažįstamos atitinkamos pajamos arba suteikiamos viešosios paslaugos. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamas ūkinis inventorių, kurio balansinė vertė prieš jį nurašant į sąnaudas buvo 50 (penkiasdešimt) eurų ir didesnė, kiekiu ir vertine išraiška registruojamas nebalansinėse sąskaitose.

Finansinis turtas

Finansinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 14-ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“, 15-ajame VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“ ir 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“. Finansinis turtas yra skirstomas į ilgalaikį ir trumpalaikį. Ilgalaikiam finansiniam turtui priskiriama: investicijos į nuosavybės vertybinius popierius ir po vienų metų gautinos sumos. Trumpalaikiam finansiniam turtui priskiriama: per vienus metus gautinos sumos ir pinigai bei pinigų ekvivalentai.

Gautinos sumos

Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina. Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, po vienų metų gautinos sumos įvertinamos amortizuota savikaina, per vienus metus gautinos sumos – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir bankų sąskaitose.

Išankstiniai apmokėjimai

Išankstiniai apmokėjimai pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojami įsigijimo savikaina, o kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, sudarant finansines ataskaitas, parodomi įsigijimo savikaina atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Turto nuvertėjimas

Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“, 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“. Šiuose VSAFAS nurodyti ir turto nuvertėjimo požymiai, ir požymiai, pagal kuriuos vertinama, ar nuvertėjimas išnyko arba sumažėjo. Turtas yra nuvertėjęs, kai turto vertė yra sumažėjusi, t.y. jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti sumą už tą turtą. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami, jeigu yra turto nuvertėjimo požymių. Kai yra nuvertėjimo požymių, nustatoma turto atsiperkamoji vertė, kuri palyginama su turto balansine verte.

Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriami anksčiau pripažinti turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas. Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolį, perskaičiuojamos būsiesiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t. y. nuvertėjimo suma nudėvima per likusį naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Finansavimo sumos

Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ajame VSAFAS nustatytus kriterijus.

Finansavimo sumos – Įstaigos iš valstybės, savivaldybės biudžeto, Europos sąjungos ar iš kitų šaltinių gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas Įstaigos nuostatuose nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos gautus arba gautinus pinigus ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas išlaidoms kompensuoti, paramos būdu gautą turtą.

Apskaitoje registruojant finansavimo sumas jos grupuojamos pagal pirminį finansavimo šaltinį. Užregistruotos finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į: finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti; finansavimo sumas ilgalaikiam turtui įsigyti; finansavimo sumas biologiniam turtui įsigyti; finansavimo sumas atsargoms įsigyti; finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

Finansavimo pajamos pripažįstamos pagal kaupimo principą tais laikotarpiais, kuriais patiriamos sąnaudos, dengiamos iš finansavimo sumų. Panaudotos finansavimo sumos registruojamos tą patį ataskaitinį laikotarpį, kurį patiriamos sąnaudos, dengiamos iš finansavimo sumų, jeigu finansavimo sumos gautos arba mokėjimo paraiška pateikta. Jei finansavimo sumos nebuvo gautos arba mokėjimo paraiška nebuvo pateikta, registruojamos sukauptos finansavimo pajamos (2 klasė), o panaudotos finansavimo sumos pripažįstamos tik tą ataskaitinį laikotarpį, kurį pateikiama mokėjimo paraiška arba gaunami pinigai (finansavimo sumos). Gautos ir perduotos kitiems VSS finansavimo sumos sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems VSS, mažinamos gautos finansavimo sumos, registruojant finansavimo sumas (perduotas). Gautos ir perduotos ne VSS finansavimo sumos, įskaitant suteiktas subsidijas, registruojamos kaip finansavimo sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“, 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ ir 24-ajame VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“. Įstaigoje visi įsipareigojimai laikomi finansiniais įsipareigojimais. Pagal trukmę įsipareigojimai skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina. Sudarant finansines ataskaitas šie įsipareigojimai įvertinami: ilgalaikiai įsipareigojimai – amortizuota savikaina; trumpalaikiai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje Įstaiga turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ištekliai (tikimybė didesnė negu 50 proc.), o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei tenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie neapibrėžtąjį įsipareigojimą, yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Pajamos

Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 10-ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos viešosios paslaugos, atliekami darbai ar parduodamos prekės ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento. Pajamų dydis įvertinamas tikrąja verte. Jeigu numatytas atsiskaitymo laikotarpis yra trumpesnis arba lygus 12 mėn., tikroji vertė atitinka gautą arba gautiną pinigų arba jų ekvivalentų sumą. Tais atvejais, kai numatytas ilgesnis nei 12 mėn. atsiskaitymo

laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros gautinos sumos, pajamų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą, taikant rinkos palūkanų normą, buvusią pajamų pripažinimo momentu.

Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, kad Įstaiga gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai Įstaiga gali patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas. Kai Įstaiga privalo pervesti surinktas lėšas į biudžetą ir neturi teisės gauti jų iš biudžeto atgal, apskaitoje pripažįstamos pajamos ir registruojamos pervestinos pajamos.

Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos sąnaudos, kurios bus padengtos iš finansavimo sumų, gautų iš Europos Sąjungos (finansinė parama), valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto, kitų šaltinių, arba kai perleidžiamas turtas, kuris buvo įsigytas iš finansavimo sumų. Apskaitoje pripažįstamos pagrindinės veiklos, kitos veiklos ir finansinės ir investicinės veiklos pajamos.

Sąnaudos

Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatytos 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Sąnaudų, susijusių su konkrečių turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų straipsnių apskaita, principai nustatyti šių straipsnių apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su tam tikrų pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Finansavimo sąnaudos apskaitoje pripažįstamos tuomet, kai iš įstaigos pajamų suteikiamos finansavimo sumos kitiems subjektams.

Sąnaudų dydis įvertinamas tikrąja verte. Jeigu numatytas mokėjimo terminas yra trumpesnis arba lygus 12 mėn., tikroji vertė atitinka sumokėtą arba mokėtiną pinigų arba jų ekvivalentų sumą. Tais atvejais, kai numatytas ilgesnis nei 12 mėn. atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą, taikant rinkos palūkanų normą, galiojusią įsipareigojimo pirminio pripažinimo momentu. KMSA ir BĮ apskaitoje pripažįstamos pagrindinės veiklos, kitos veiklos ir finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

Sandoriai užsienio valiuta

Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio ir nacionalinės valiutos kursą. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

Poataskaitiniai įvykiai

Po ataskaitinių įvykių apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose taisyklės nustatytos 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“. Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Įstaigos finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (koreguojantys įvykiai), atsižvelgiant į jų įtakos reikšmę parengtoms finansinėms ataskaitoms, yra parodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose. Nekoreguojantys poataskaitiniai įvykiai aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi. Reikšmingu įvykiu laikomas toks įvykis, kai informacijos apie jį nepateikimas būtų laikomas esmine

apskaitos klaida, arba galėtų iškreipti finansinę ataskaitą ir paveikti informacijos vartotojų priimamus sprendimus.

Tarpusavio užskaitos ir palyginamoji informacija

Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turto ir įsipareigojimų, taip pat pajamų ir sąnaudų tarpusavio užskaita negalima, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos (pvz., dėl draudiminio įvykio patirtų sąnaudų užskaita atliekama su gauta draudimo išmoka).

Apskaitoje atliekamos šios tarpusavio užskaitos: ilgalaikio materialiojo, nematerialiojo ir biologinio turto pardavimo pajamų ir savikainos užskaita, kai apskaitoje registruojamas pelnas arba nuostolis iš turto pardavimo; finansinio turto pardavimo pajamų ir savikainos užskaita, kai apskaitoje registruojamas tik sandorio rezultatas.

Finansinėse ataskaitose turi būti pateikiama ataskaitinių ir praėjusių finansinių metų informacija. Jei buvo pakeisti finansinių ataskaitų straipsnių įvertinimo metodai, straipsnių pateikimas ar klasifikavimas, praėjusių finansinių metų sumos, kurias norima palyginti su ataskaitinių metų sumomis, turi būti pateikiamos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ nustatyta tvarka. Informacija apie apskaitos principų ir apskaitinių įverčių pasikeitimus, sudarant ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinį, pateikiama aiškinamajame rašte.

Apskaitos politikos keitimas

Apskaitos politikos keitimo atvejai nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“. Įstaiga pasirenka ir taiko apskaitos politiką remdamasi nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“. Apskaitos politikos keitimu laikomas ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo apskaitoje pakeitimas bei dėl šio pakeitimo atsirandantis turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pokytis.

Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba, jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi taikoma, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama, ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Šioje eilutėje yra parodoma apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama.

Apskaitinių įverčių keitimas

Apskaitos politika laikomas pasirinktas apskaitos metodas (pvz., nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesioginiu metodu), o apskaitiniu įverčiu laikoma pasirinkta apskaičiavimo taisyklė (pvz., nusidėvėjimo normatyvas). Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“. Įstaigos apskaitoje gali būti registruojami tokie įverčiai: ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas; ilgalaikio nematerialiojo turto amortizacija; turto nuvertėjimo nuostoliai; sukauptos gautinos sumos; sukauptos pajamos; sukauptos sąnaudos; sukauptos mokėtinos sumos; amortizuotos savikainos pasikeitimas; atidėjiniai.

Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą, arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių. Apskaitinių įverčių pasikeitimams įvertinti Įstaigos direktoriaus arba jo įgalioto asmens įsakymu gali būti sudaroma

komisija, atsakinga už tinkamą aplinkybių ir informacijos, lemiančios apskaitinį įvertį, taip pat poveikio nustatymą ir parodymą finansinėse ataskaitose.

Apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

Apskaitos klaidų taisymas

Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“. Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitomis tą ataskaitinį laikotarpį nustatytomis klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,25 procento per praėjusius finansinius metus įstaigos gautų finansavimo sumų vertės.

Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

III. PASTABOS

1. Ilgalaikio nematerialiojo turto straipsnyje nurodyta nematerialiojo turto balansinė vertė. Nematerialiojo turto grupių naudingo tarnavimo laikas:

Ilgalaikio turto grupės	Turto amortizacijos normatyvai (metais)
Programinė įranga ir jos licencijos	5

Informacija apie nematerialiojo turto balansinės vertės pagal nematerialiojo turto grupes pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta 13-ojo VSAFAS 1 priedo „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ formoje.

Visiškai amortizuoto, bet vis dar naudojamo įstaigos veikloje nematerialiojo turto įsigijimo savikaina – 5926,17 EUR.

2. Ilgalaikio materialiojo turto straipsnyje nurodyta ilgalaikio materialiojo turto balansinė vertė. Ilgalaikio materialiojo turto grupių naudingo tarnavimo laikas:

Ilgalaikio turto grupės	Turto nusidėvėjimo normatyvai (metais)
Pastatai	
Kapitaliniai mūriniai pastatai (sienos 2,5 ir daugiau plytų storio, gelžbetonio; perdengimai ir denginiai – gelžbetoniniai ir betoniniai); monolitinio gelžbetonio pastatai, stambių blokų (perdengimai ir denginiai – gelžbetoniniai) pastatai	100
Mašinos ir įrenginiai	
Radio ir televizijos, informacinių ir ryšių technologijų tinklų valdymo įrenginiai ir įranga	8

Baldai ir biuro įranga	
Baldai	7
Kompiuteriai ir jų įranga	4
Kopijavimo ir dokumentų dauginimo priemonės	4
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	5

Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pagal ilgalaikio materialiojo turto grupes pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį pateikiamas 12-ojo VSAFAS 1 priedo „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ formoje.

Visiškai nudėvėto, bet vis dar naudojamo įstaigos veikloje ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina - 42431,42 EUR.

3. Balansinė atsargų vertė pagal atsargų grupes pateikiama 8-ojo VSAFAS 1 priedo formoje „Atsargų vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“.

4. Informacija apie išankstinius apmokėjimus pateikiama 6-ojo VSAFAS 6 priedo formoje.

5. Informaciją apie per vienus metus gautinų sumų įsigijimo savikainą, nuvertėjimą ir balansinę vertę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir gautinas sumas iš viešojo sektoriaus subjektų pateikiama 17-ojo VSAFAS 9 priedo „Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas“ formoje.

6. Informacija apie pinigų ir pinigų ekvivalentus pateikiama 17-ojo VSAFAS 11 priedo formoje.

7. Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 20-ojo VSAFAS 4 ir 5 priedų formose. Finansavimo sumų straipsnyje nurodyti gauto finansavimo likučiai.

8. Informacija apie kai kurių mokėtinų sumų balansinę vertę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir informaciją apie mokėtinas sumas viešojo sektoriaus subjektams pateikiama 17-ojo VSAFAS 12 priedo „Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas“ formoje.

Tiekėjams mokėtinas sumas sudaro:

AB TEO LT	39,66
UAB Tele2	14,89
UAB Lindstrom	10,43
Iš viso:	64,98

9. Informacija apie pagrindinės veiklos kitas pajamas pateikiama 10-ojo VSAFAS 2 priedo „Pagrindinės veiklos kitos pajamas“ formoje.

10. Pagrindinės veiklos sąnaudų pagal segmentus informacija pateikiama 25-ojo VSAFAS 1 priedo „Segmentai“ formoje.

11. Deficitas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 331,21 EUR.

12. Įgyvendinant Nacionalinio euro įvedimo plano įgyvendinimo priemonių planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 4 d. nutarimu Nr. 1173 „Dėl nacionalinio euro įvedimo plano įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ nuo 2015 m. sausio 1 d. piniginis vienetas buvo pakeistas į eurą. Įstaiga ataskaitinį laikotarpį finansinių ataskaitų duomenis pateikė eurais. Palyginamieji praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenys, išreikšti litais, buvo perskaičiuoti į eurus taikant neatšaukiamai nustatytą euro ir lito perskaičiavimo kursą ir apvalinant pagal Nacionalinio euro įvedimo plano IV skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatytas apvalinimo taisykles.

13. Skirtumų, atsiradusių apskaitos duomenis perskaičiuojant į eurus, suma 0,09 EUR pripažinta ankstesnių metų perviršiu.

14. Skirtumų, susidariusių dėl apskaitoje eurais užregistruotų, bet apmokamų litais sumų perskaičiavimo grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu nebuvo.

Direktorė

Biudžetinių įstaigų centralizuotos
apskaitos skyriaus vedėja

Ulijana Petraitienė

Eglė Jakutienė